Participatieverslag renovatie Stadsschouwburg

April 2025 – [redacted]

Inleiding

De Stadsschouwburg is al zestig jaar dé culturele instelling voor iedereen in Nijmegen en omgeving. Zij huist in een iconisch rijksmonument uit de Wederopbouwperiode. Na zestig jaar is grootschalige vervanging en renovatie noodzakelijk.

Om de belangen van de directe omgeving van de Stadsschouwburg een plek te geven in het ontwerp van de vernieuwde Stadsschouwburg zijn we met deze omgeving in gesprek gegaan. Dat hebben we op verschillende manieren aangepakt in de periode van april 2024 tot en met mei 2025. In dit participatieverslag beschrijven we de aanpak, participatievormen en uitkomsten van de gesprekken. De inhoudelijk uitkomsten van de gesprekken zijn, waar mogelijk, verwerkt in het ontwerp van de vernieuwde Stadsschouwburg.

Beleidskaders

Met participatie wordt in de Omgevingswet bedoeld 'het in vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden) bij het proces van besluitvorming of een project of activiteit om tijdig belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen'. Het gaat nadrukkelijk om het betrekken van partijen bij het besluitvormingsproces voordat formele besluitvorming van start gaat.

De Stadsschouwburg is door zijn ligging verbonden aan het Stationsdistrict. Voor het Stationsdistrict onderscheiden we vier verschillende sporen qua participatie. Spoor 1 en 2 hebben betrekking op het hele gebied en spoor 3 en 4 gaan over de deelprojecten en dus ook over de Stadsschouwburg. Het zijn spelregels en kaders voor het project waarmee we aan de slag zijn gegaan. Met de spelregels sluiten we ook aan bij het participatiebeleid voor het ruimtelijke domein van de gemeente.

- Spoor 3: Projectdialoog aan de voorkant (proactief) - Waar mogelijk willen we stakeholders zo vroeg mogelijk in de processen op deelprojectniveau betrekken, nog voor de procedurele (wettelijke) participatiemomenten. Soms kan dat in de ontwerpfase zijn, maar net zo goed ook vlak voor de inrichting van een gebied.
- Spoor 4: Procedurele projectparticipatie (reactief) – In de ontwikkeling van het Stationsdistrict zetten we regelmatige officiële stappen, bv besluitvorming over

omgevingsplan of Programma's van Eisen voor bepaalde deelprojecten etc. Het is belangrijk om tijdig belanghebbenden inzicht te geven in de kalender van deze momenten zodat zij tijdig op de hoogte zijn van plannen en ook hun mening kunnen inbrengen.

- Extra spoor: ervaringsdeskundigheid bij toegankelijkheid – In het gemeentelijke Actieprogramma Inclusie 2021-2024 staat onder meer dat "we extra aandacht hebben voor het betrekken van inwoners met een beperking bij stedelijke ontwikkelingen, zoals bij de (gebieds-)ontwikkeling van het station". Het delen van informatie over wat nodig is voor een goede toegankelijkheid voor mensen met een beperking is hierin een belangrijk onderdeel.

Participatie bij de BOPA is een aanvraagvereiste. Dit betekent dat aangegeven moet worden of aan participatie is gedaan. Het voorliggende participatieverslag geeft hier inzicht in.

Participatieproces

Doel van participatie in dit project is om betrokkenen te informeren over de renovatie van de Stadsschouwburg en het bijbehorende ontwerptraject. Het verkrijgen van kennis van de belangen van betrokkenen en inzichtelijk te maken of we advies wel of niet meenemen. Daarbij zijn we open en transparant over het proces en de afwegingen die worden gemaakt. We zijn begonnen met het opstellen van een participatieplan voorafgaand aan de ontwerpfase. In dit plan hebben we opgenomen hoe het proces rond participatie en communicatie voorzien was in de ontwerpfase.

Doorlopend proces

Het voorliggende participatieverslag geeft een weergave van het participatieproces tot mei 2025, maar we zijn nog niet klaar met het proces. Na de ontwerpfase en de voorbereiding voor de vergunningsaanvraag stoppen we niet met het betrekken van de omgeving. Het proces loopt nog door in het technisch ontwerp en vervolgens ook bij de voorbereiding op de uitvoering. Het doel van de participatie verschuift dan meer naar informeren. Er komt nog een vervolg afspraak met Koninklijk Horeca Nederland en gaan we ook met de directe omgeving in gesprek over de mogelijke hinder tijdens de uitvoering. Denk hierbij aan een inloopavond of spreekuur over te verwachte planning voor uitvoering en verwachte hinder. Ook zijn er één op één gesprekken om praktische zaken af te stemmen.

Participatieonderdelen

Vanaf het schetsontwerp zijn er gesprekken gevoerd met de directe omgeving en direct betrokken belangenverenigingen. Dit zijn individuele gesprekken geweest, hierbij zijn uiteenlopende opmerkingen gemaakt. Naast de individuele gesprekken is er in december 2024 een inloopbijeenkomst geweest voor de directe omgeving van de Stadsschouwburg.

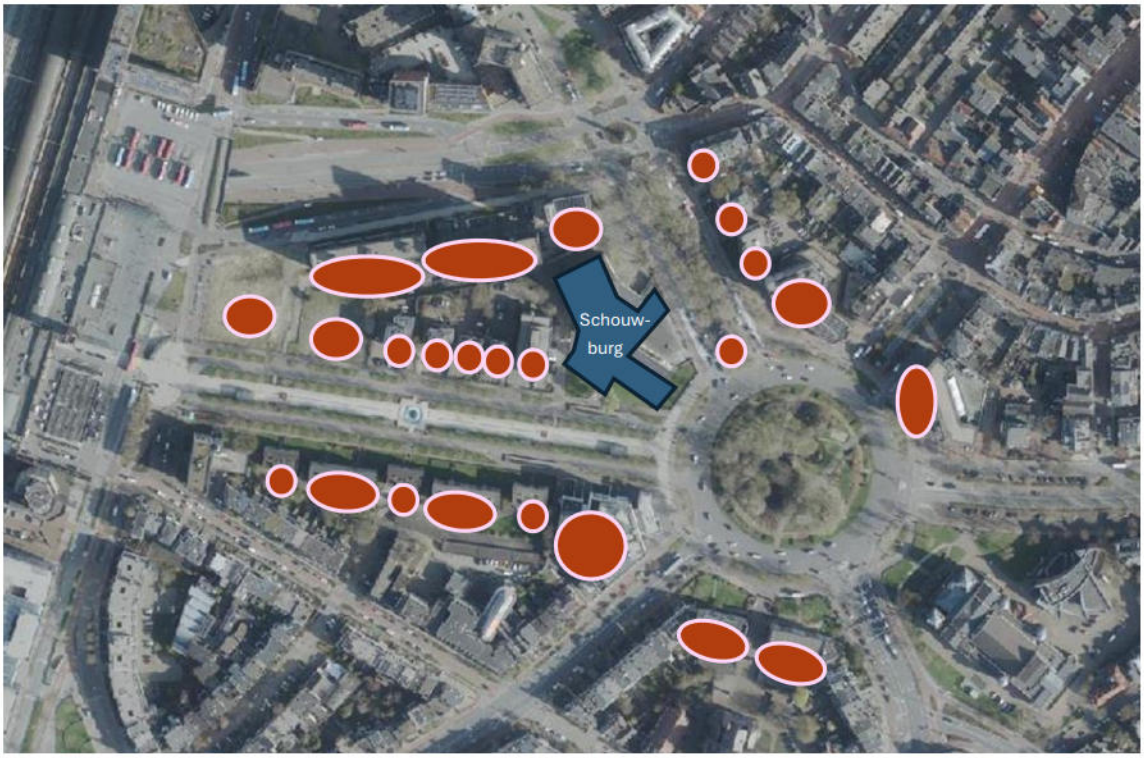
Gesprekken belangengroepen en directe buren

De gesprekken zijn constructief te noemen en hebben het project inzicht gegeven in de zorgen die er leven en aandachtspunten voor het ontwerp en het proces opgeleverd. De gesprekken over het ontwerp zijn afgerond. De gesprekken over de uitvoering met de belangengroepen en directe buren worden wel voortgezet omdat zij ook hierover geïnformeerd moeten worden.

Belangengroepen	Directe omgeving
• Zelfregiecentrum Nijmegen – ervaringsdeskundigen toegankelijkheid • Bond Heemschut afdeling Gelderland • Het Cuypersgenootschap • Stichting Nijmegen Wederopbouwstad • Koninklijke Horeca Nederland Afdeling Groot Nijmegen	• Vertoef • VVE Nassau Staete • Erven Bijvoet en Holt

Inloopavond directe omgeving

Naast de individuele gesprekken is er in december 2024 een inloopbijeenkomst in het Theatercafé van de Stadsschouwburg geweest. Bewoners en ondernemers uit het gebied konden in gesprek met projectcollega's. We hebben de hieronder op de kaart aangegeven adressen aangeschreven met een uitnodiging.

Er zijn ongeveer 20 bezoekers op de avond afgekomen.

Tijdens deze avond zijn er zorgen geuit over de akoestiek van de straat tussen de Stadsschouwburg en Stella Maris. Is er aandacht gevraagd voor de route naar de nieuwe entree van de Stadsschouwburg aan de Van Schaeck Mathonsingel naar de Keizer Karelparkeergarage. En opgemerkt dat de openbare verlichting in de zone bij de Nassausingel te wensen over laat. Dit zijn aandachtspunten die bij het ontwerp van de buitenruimte en openbare ruimte worden meegenomen. Over de noodzaak van de verbouwing, de voorziene aanpassingen van het gebouw is de directe omgeving over het algemeen positief gestemd.

De aanwezigen van de inloopavond zijn ook uitgenodigd voor een rondleiding achter de schermen, 8 buren zijn hier naar toe gegaan.

Naar voren gekomen thema's

Tijdens de gesprekken en de inloopavond zijn verschillende thema's aan bod gekomen waarover de direct betrokkenen opmerkingen hebben gemaakt over het ontwerp, het toekomstige gebruik en uitdagingen tijdens de renovatie.

Instandhouding monument

- Renoveren met sobere creativiteit.
- Met de tweede ingang kan er een verbetering zijn van de inbedding in de stad, van de ontsluiting van het gebouw en van de gevel aan de singel. Zorgvuldig afgewogen plaats wenselijk.
- Het komt aan op een zorgvuldig ontwerp: "Weiterbauen" moet hier ook denkbaar zijn.
- Aandacht voor de originele kleuren in het gebouw.
- Nu een verzameling van verschillend interieur; dat doet het gebouw geen recht aan. Goed dat er ook een interieurontwerp komt.
- Hele sterke wens voor het herstellen van het brute beton
- Kracht van de losse tribune en of deze niet in de weg staat voor beleving ruimte is nog een vraag.

De status van het monument is het uitgangspunt bij het conserveren, repareren en vernieuwen van het gebouw. In het ontwerp zijn zorgvuldige afwegingen gemaakt om toegankelijkheid te verbeteren, technische gebreken in de gevels te herstellen, nieuwe installaties in te passen en de gebouwschil beter te isoleren. Om dit te doen is vaak een integrale oplossing nodig. Zo wordt bijvoorbeeld een deel van de gevelkozijnen vernieuwd waardoor de thermische isolatie, geluidsisolatie en toegankelijkheid verbeterd en het binnenklimaat beter beheersbaar wordt. Er is bouwhistorisch en kleurhistorisch onderzoek uitgevoerd op basis waarvan keuzes zijn gemaakt in het ontwerp in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed.

Toegankelijkheid

- Toegankelijkheid start al vanaf de route buiten. Aandacht hierbij is ook het in en uitstappen en wachten bij ophalen.
- Let buiten op de contrasten, helling en dat deuren goed herkenbaar zijn, dit geldt zowel voor binnen als voor buiten
- Heldere en egale verlichting is wenselijk
- De foyer is een plek waar voorafgaand aan de voorstelling veel prikkels zijn, wens is zorgen voor een prikkelarme plek.
- De eventbegeleiders worden zeer op prijs gesteld.
- Aandacht voor signing en gebruik van afbeeldingen en pictogrammen. Denk hierbij ook aan de hoogte ivm drukte en mensen in een rolstoel.

- In de zaal naast je partner kunnen zitten in een rolstoel en niet alleen achteraan in de zaal. Mogelijk zelfs vooraan, let wel op blokkeren van zicht door de rolstoel voor het publiek er achter.
- Lift is op dit moment te klein en hellingbaan is erg steil.
- Aandacht voor ringleiding en auditieve ondersteuning. Omgang met apparatuur is zeer belangrijk. Essentieel dat er wangmicrofoons worden gebruikt.
- Aandacht voor scherpe hoek naast hellingbanen, probeer dit te voorkomen.
- Het verbeteren van de akoestiek is noodzakelijk.

We maken zowel binnen als buiten aanpassingen die ervoor zorgen dat het gebouw beter toegankelijk wordt voor iedereen. Denk hierbij aan nieuwe hellingbanen naar de zaal. Rolstoelplekken verspreid over de zaal heen en naast stoelen zodat je ook naast elkaar kunt zitten. De 1e verdieping en de nieuwe Werkplaats wordt goed bereikbaar met een ruime lift. Tijdens de ontwerpfase hebben we gesproken met ervaringsdeskundigen om de toegankelijkheid extra aandacht te geven in het ontwerp, dit zijn waardevolle gesprekken geweest.

Gebruik in definitieve situatie

- Zorgen over het toevoegen van (ondergeschikte) horeca, dit neemt mogelijk klanten weg bij andere zelfstandige horeca.
- Geluidoverlast door het weggooien van vuilnis in straat tussen Stella Maris en Stadsschouwburg.
- Laden en lossen in de straat tussen Stella Maris en Stadsschouwburg geeft mogelijk overlast voor verkeer.
- Hoe rijdt het laad en losverkeer weer weg en is dit veilig?
- Zorgen over de laad- en los / artiesteningang: aantrekken van buitenslapers en mogelijk overlast?

De openbare ruimte worden ook aangepakt, zodat als de Schouwburg weer opengaat er logische routes zijn naar de verschillende entrees. De bestaande entree aan de Nassausingel wordt opgeknapt en er komt een nieuwe entree aan de Van Schaeck Mathonsingel. Ook zorgen we voor vergroening en voldoende waterberging voor regenwater in de openbare ruimte en fietsenstallingen.

Tijdens uitvoering

- Zorg voor het goed aanduiden van momenten van hinder door de werkzaamheden. Aandacht voor hoogseizoen en laag seizoen.
- Bereikbaarheid van de straat tussen Stella Maris en Stadsschouwburg.
- Aandacht gevraagd voor de positie van de Pizza Kas en bereikbaarheid tijdens de uitvoering.

Communicatie

Naast de gesprekken met de directe omgeving hebben we ook het ontwerp gedeeld met de stad door de pers uit te nodigen voor een persgesprek. Dit heeft een aantal artikelen opgeleverd in regionale en lokale pers. Daarnaast is het ontwerp gedeeld in de nieuwsbrief van het Stationsdistrict, social media en op de website; zowel van het Stationsdistrict als van de Stadsschouwburg. Op deze manier informeren we ook de bredere omgeving en bezoekers uit de stad en de regio.

Procedurele participatie

Het college zal het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning vrijgeven ter inzage. Gedurende 6 weken kan iedere belanghebbende een zienswijze indienen. De zienswijzen en de beantwoording daarvan zullen onderdeel worden van dit participatieverslag.